L'engany DE MARC

Recurs didàctic per a fomentar relacions afectivosexuals igualitàries i previndre la violència masclista.

Influència del consum de pornografia en la població adolescent i jove.

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
IGUALTAT I POLÍTIQUES DE GÈNERE I LGTBI

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE IGUALDAD

Pacto de Estado contra la violencia de género

Esta publicació estarà disponible per a descarregar de manera gratuïta en:
http://www.valencia.es/donesiigualtat

Edició i revisió: Ajuntament de València
Regidoria de Igualtat i Politiques de Gènere i LGTBI

Autoria: PantallasAmigas
Depòsit legal: V-2711-2020

© 2020 Ajuntament de València

Edició: V1/20/DD

L'engany DE MARC

Recurs didàctic per a fomentar relacions afectivosexuals igualitàries i previndre la violència masclista.

Influència del consum de pornografia en la població adolescent i jove.

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
IGUALTAT I POLÍTIQUES DE GÈNERE I LGTBI

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE IGUALDAD

Pacto de Estado contra la violencia de género

Índex

PRESENTACIÓ ..... PÀG. 7

INTRODUCCIÓ ..... PÀG. 8

CÒMIC ..... PÀG. 11

GUIA DIDÀCTICA ..... PÀG. 23

1. PORNOGRAFIA I VIOLÈNCIA MASCLISTA ..... PÀG. 24

1.1. CONSUM DE PORNOGRAFIA ..... PÀG. 24

1.2. VIOLÈNCIA MASCLISTA I DELICTES SEXUALS ..... PÀG. 24

1.3. PORNOGRAFIA I VIOLÈNCIA ..... PÀG. 26

2. DESMUNTANT LA FICCIÓ DEL PORNO ..... PÀG. 27

2.1. LA INDÚSTRIA PORNOGRÀFICA ..... PÀG. 27

2.2. SUBSTITUT TÒXIC DE L'EDUCACIÓ SEXUAL SALUDABLE ..... PÀG. 28

2.3. VIOLÈNCIA REAL ..... PÀG. 29

3. CONSEQÜÈNCIES NEGATIVES DEL CONSUM DE PORNOGRAFIA ..... PÀG. 30

3.1 INFLUÈNCIA DE LA FICCIÓ EN LA REALITAT ..... PÀG. 30

3.2. MASCLISME I LA VIOLÈNCIA CAP A LES DONES ..... PÀG. 31

3.2.1. COSIFICACIÓ: ÚS I DOMINACIÓ DE LES DONES PELS HOMES PÀG.31

3.2.2. VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES PÀG.31

3.3. EFECTES NEGATIUS SOBRE EL BENESTAR FÍSIC, EMOCIONAL I SEXUAL ..... PÀG. 32

3.3.1. CONDICIONA NEGATIVAMENT L'AUTOPERCEPCIÓ I L'AUTOESTIMA PÀG.32

3.3.2. NORMALITZA EL SEXE SENSE PROTECCIÓ PÀG.32

3.3.3. PRESSIONA CAP A PRÀCTIQUES SENSE LÍMITS PÀG.33

3.3.4. OMET L'AFECTIVITAT EN LES RELACIONS PÀG.33

3.3.5. AFECTA A LES RELACIONS SEXUALS PRESENTS I FUTURES PÀG.33

3.3.6 RISCOS DEL CONSUM ABUSIU PÀG.33

4. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES ..... PÀG. 36

5. FONTS DOCUMENTALS COMPLEMENTÀRIES ..... PÀG. 41

PRESENTACIÓ

Lucía Beamud Villanueva
Regidora d'Igualtat i Polítiques de Gènere i LGTBI

La preocupació per l'educació afectivosexual d'adolescents i joves és comú en l'àmbit escolar i familiar. Incloure-la com a part necessària dels continguts educatius afavorix relacions basades en el respecte i ajuda a evitar situacions de risc. L'oferta educativa municipal en este sentit conjumina el treball transversal de diferents regidories: els tallers de "Coeducació: caminant per la igualtat" de la Regidoria d'Educació, l'espai InfoSex Jove d'assessorament sobre sexualitat de la Regidoria de Joventut o els tallers d'educació afectivosexual o "No és no" de prevenció d'agressions sexuals de la nostra regidoria mateixa. Totes estes propostes posen a l'abast de la comunitat educativa i de la nostra població juvenil una educació inclusiva, el foment de les relacions igualitàries i la prevenció de la violència de gènere.

En esta etapa de la vida en la qual la curiositat i la descoberta i l'exploració del cos és un procés natural, hem d'acompanyar i oferir una visió positiva de la sexualitat. Però també, aprendre a discernir entre la ficció i la realitat, atés que múltiples fonts ens indiquen que el consum de pornografia comença a edats cada vegada més primerenques. L'accés a esta informació és a través d'internet i les xarxes socials. La pornografia arriba a xics i xiques per via digital sense cap filtre, de manera anònima i a vegades sense ser buscada intencionadament, i oferix una visió distorsionada del sexe. Ens mostra relacions desiguals, en les quals abunden situacions de dominació dels homes cap a les dones, tractades com a mers objectes de plaer, amb pràctiques de risc, sense consentiment i amb violència. Desgraciadament, els últims estudis realitzats ens confirmen que s'imiten estes conductes.

Amb este recurs didàctic volem ensenyar a reconéixer situacions de dominació-submissió i abús, i a no reproduir-les igual que no reproduïm altres ficcions que trobem en les pel·lícules. Fomentar una visió crítica i acompanyar-los en el seu procés de descobriment i aprenentatge potenciant els valors del respecte, la igualtat i la responsabilitat compartida en les seues relacions.

Us presentem la història "L'engany de Marc" i la seua guia didàctica, amb el propòsit que aprofite per a ajudar a adolescents i joves, a les seues famílies i a la comunitat educativa, en la seua educació afectivosexual igualitària.

INTRODUCCIÓ

Este recurs didàctic està concebut per a la seua utilització amb adolescents i joves a partir de segon cicle d'ESO en el context educatiu principalment, si bé també és possible el seu ús en la família i en l'àmbit de l'educació no formal. Es compon d'un còmic i d'una guia didàctica, també disponibles en versió digital.

Té com a **objectiu general** oferir informació, conscienciació, educació i formació sobre el consum de pornografia en la població adolescent i jove, i sobre la influència d'este consum en les relacions sexuals i la violència masclista. Els **objectius específics** són:

- Fomentar la capacitat crítica per a comprendre la ficció que oferix la pornografia.
- Afavorir valors de respecte, igualtat, sinceritat i responsabilitat compartida en les relacions sexuals.
- Previndre la visió distorsionada i irreal que oferix la pornografia, educant i formant sobre la influència del consum del porno en les relacions sexuals i la violència masclista.
- Potenciar relacions sexuals de parella basades en la igualtat i el respecte i l'educació afectivosexual.

Per a aconseguir els seus objectius, este recurs didàctic proporciona a les persones facilitadores de la formació dos elements principals:

- **1. Còmic.** Posa sobre la taula alguns dels temes rellevants, promou la reflexió i servix de punt de partida per a iniciar la conversa.
- **2. Guia didàctica. Constituïx un suport pràctic i versàtil per a la intervenció educativa i consta de dues parts principals**:
  - **Aspectes d'Informació i contextualització:**
    D'una banda, dades bàsiques sobre adolescència, sexualitat i sistema patriarcal, que permeten una aproximació informada al context actual i, per una altra, informacions rellevants al voltant de la pornografia i la indústria pornogràfica, així com del consum d'esta.
  - **Activitats didàctiques:**
    Propostes didàctiques que es recolzen en el còmic per a la seua realització tant de manera individual com grupal juntament amb activitats complementàries, més obertes, que permeten ampliar i aprofundir en diferents aspectes.

Altres qüestions importants.

- Com que és un projecte que tracta de promoure la igualtat de gènere i combatre la violència masclista, se centra principalment en la pornografia heterosexual, i s'hi inclouen les habituals escenes lèsbiques.
- Igualment, d'acord amb l'objectiu del projecte, s'analitza principalment el porno mainstream, de consum massiu, més abundant i dominant. Es prescindix d'analitzar altres tipus de pornografia com, per exemple, la dirigida específicament al col·lectiu homosexual o les que més recentment han aparegut sota etiquetes com a "ètica", "feminista" o "educativa" que resulten falses o pretensioses.
- En cap cas es pressuposa que totes les productores o les seues produccions presenten els problemes exposats. Sens dubte, el ventall és molt ampli i les interpretacions possibles sobre una determinada situació, les seues causes i efectes, també.
- Finalment, s'ha de destacar que no es pretén traslladar cap consideració de tipus moralista. L'aproximació es realitza des del punt de vista de l'ètica, els valors universals i els drets humans.

En qualsevol cas, reflexionar i obrar en conseqüència respecte al paper que la pornografia juga en les desigualtats entre dones i homes i en la violència masclista és una responsabilitat compartida de tots i totes.

CÒMIC

“L’engany de Marc”

♪TUM PATUM♪
♫PA-TUM PATUMPA TUM♪
TAP
TAP

ZASS!
♪ TUM PATUM ♪
♫ PA-TUM PATUMPA TUM ♪

A L'ENDEMÀ

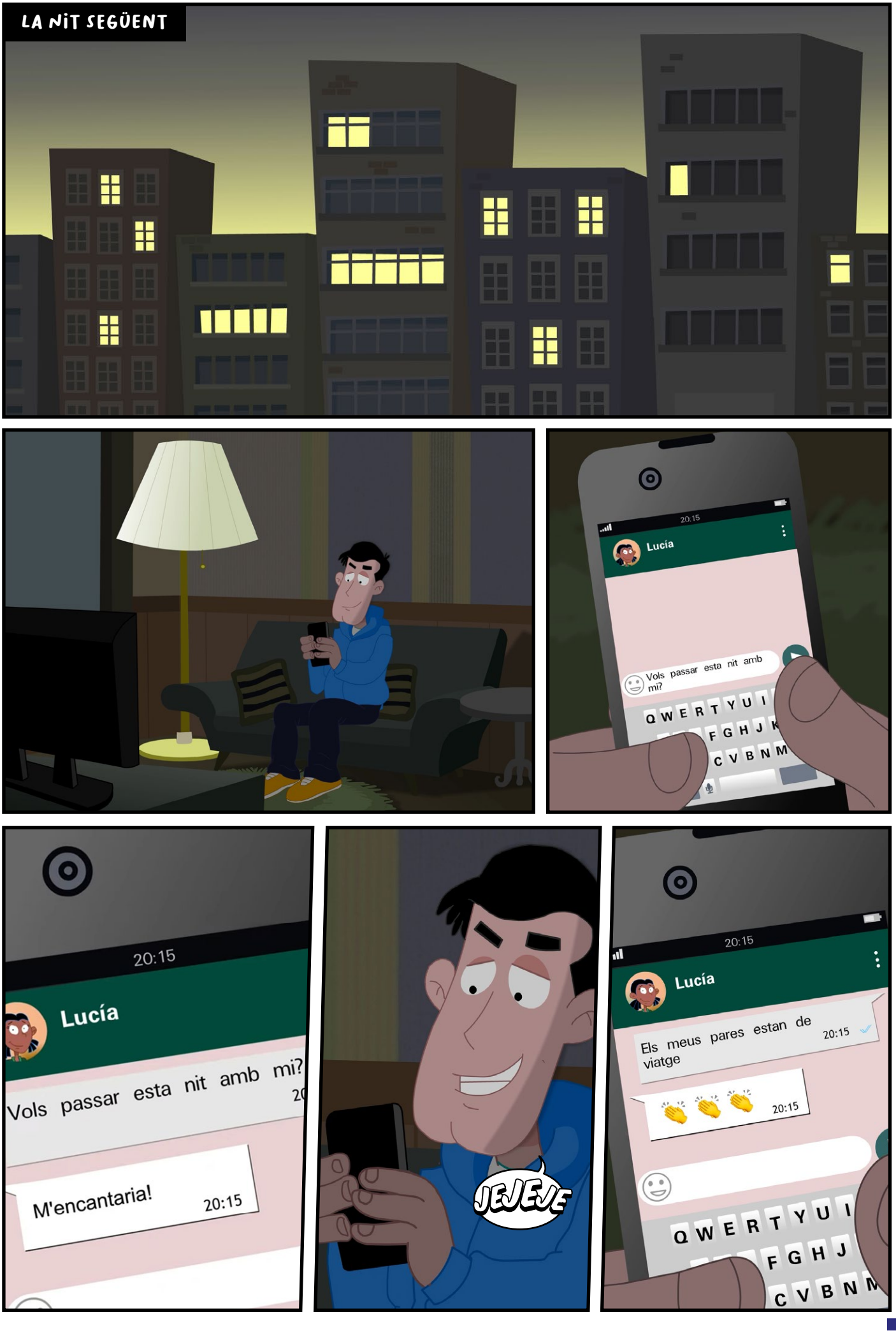

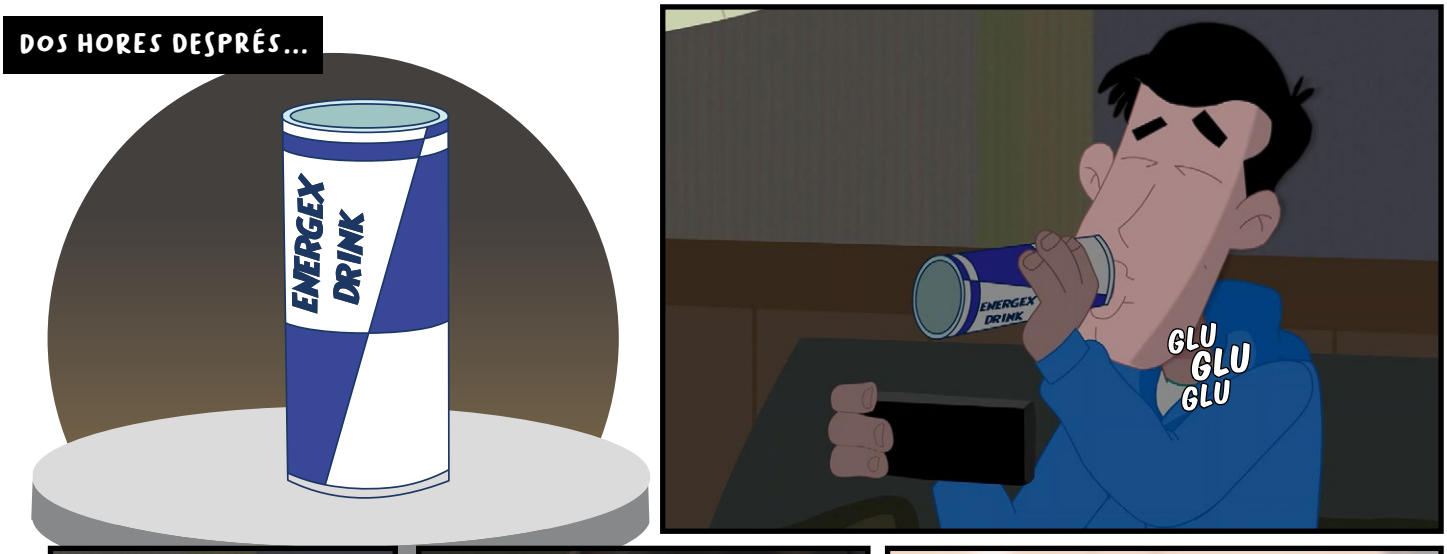

MUACK
MUACK

LA NIT SEGÜENT
20:15
Lucía
Vols passar esta nit amb mi?
M'encantaria!
20:15
JEJEJE
Els meus pares estan de viatge
20:15

Lucía
Vens a casa?
20:15
Val!
20:15
MMMM MMMM
AHA!
SUPERXXvideoX
Free Porn Videos
AAAH
AH
AAH
AH

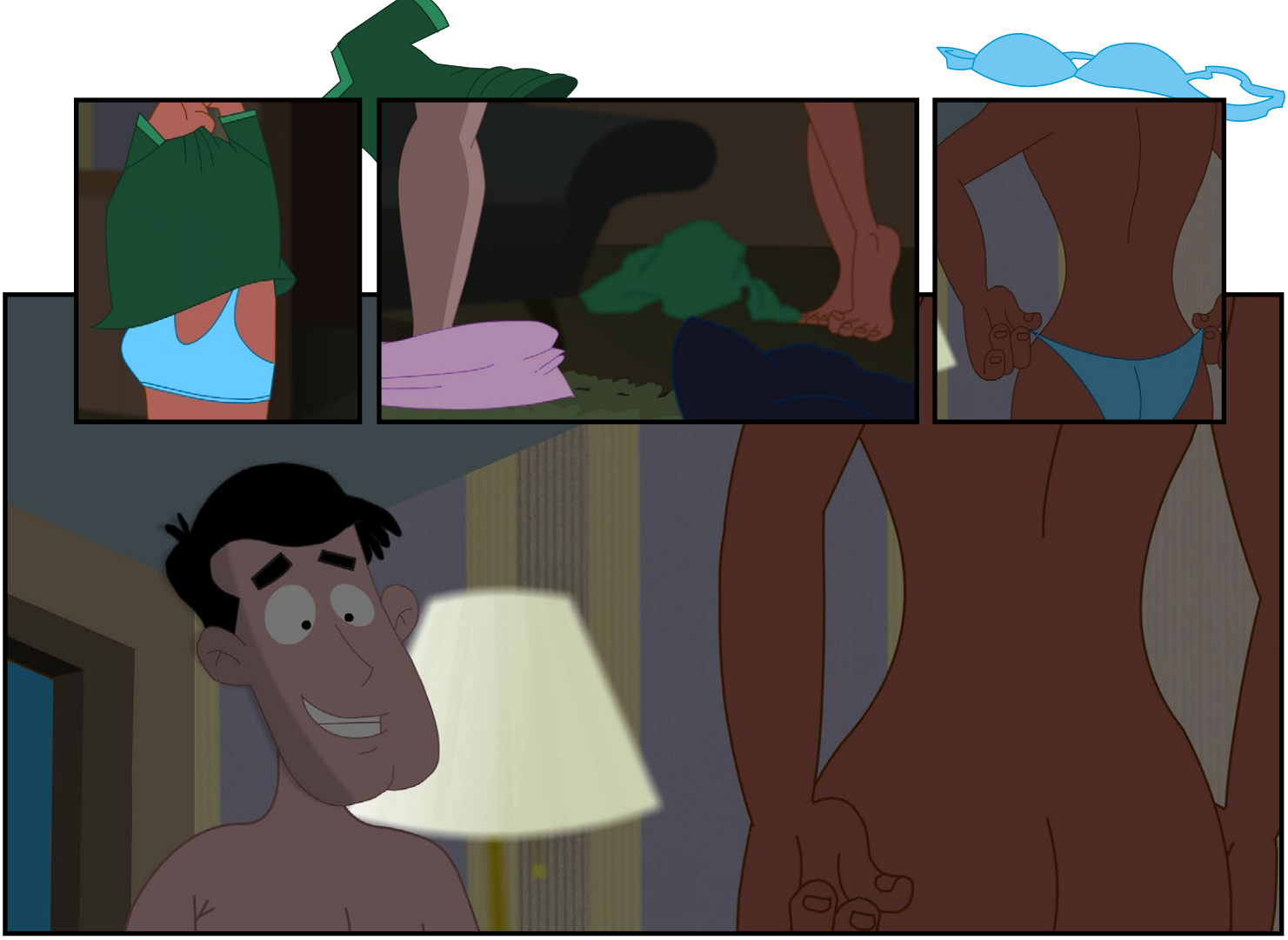

AAH AH AAH
AAH AH AAH

DOS HORES DESPRÉS...
ENERGEX DRINK
ENERGEX DRINK
GLU GLU GLU

AAH AH AAH
AAH AH AAH
AAH AH AAAAH

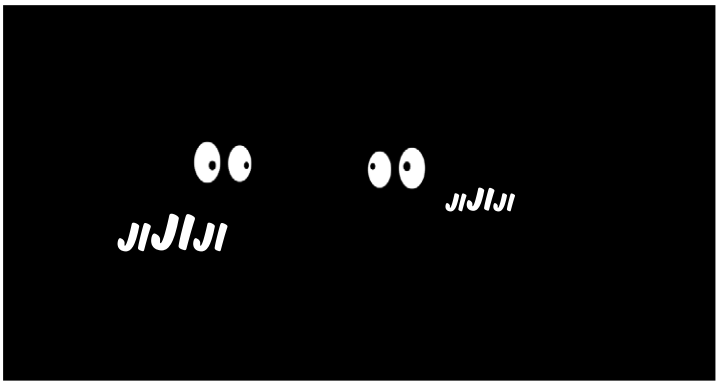

DING DONG

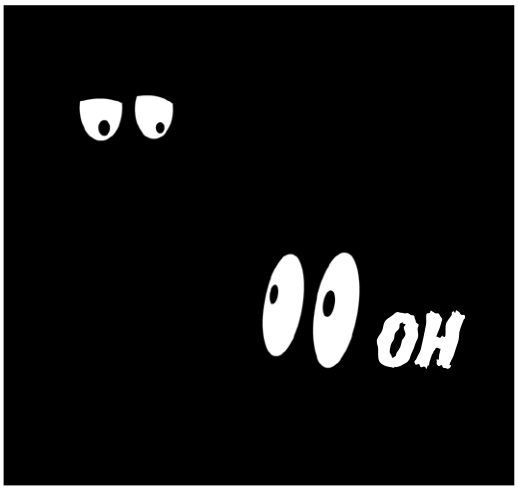

ZASS!
WHOOP
JEJE
MMMMM
JAJAJA

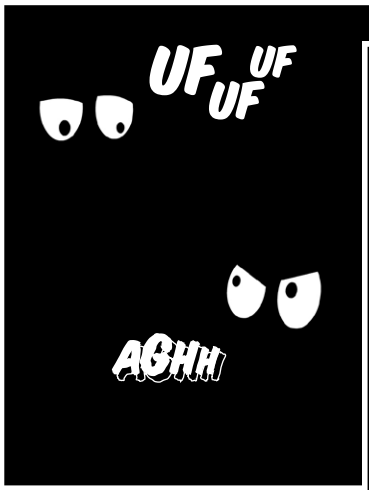

CLIC

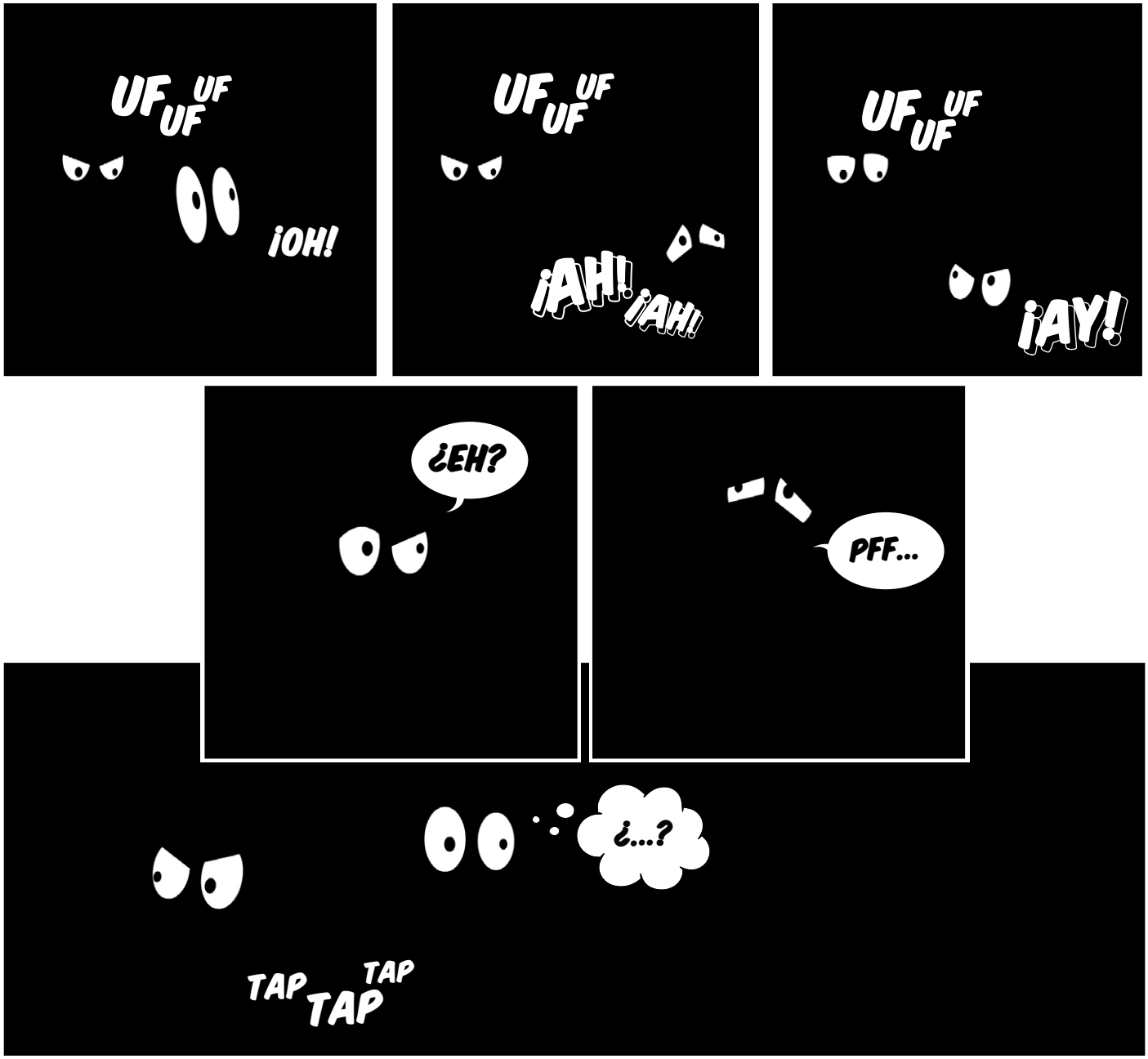

JIJIJI
JIJIJI

OH

UF UF UF
AGHH

UF UF UF
¡AH!

UF UF UF
¡OH!
UF UF UF
¡AH! ¡AH!
UF UF UF
¡AY!
¿EH?
PFF...
¿...?
TAP TAP TAP

OOHH...

TAP
TAP
TAP

THE END

SI USES **EL PORNO** PER A INSPIRAR **LA TEUA VIDA SEXUAL,** CORRES EL **RISC** DE:

Desenvolupar relacions de **domini-submissió** amb la teua **parella sexual.**

Considerar que les **dones** són **objectes** per al plaer d'altres.

Renunciar a **l'afectivitat** i a **les emocions.**

Tindre problemes **d'autoestima.**

SIGUES INTEL·LIGENT:

QÜESTIONA, DESCOBRIX, FANTASIEJA, SENT, CUIDA'T I CUIDA.

GUIA DIDÀCTICA

1. PORNOGRAFIA I VIOLÈNCIA MASCLISTA

1.1. CONSUM DE PORNOGRAFIA.

Per a il·lustrar el consum de pornografía a Espanya es poden citar algunes dades de les estadístiques anuals proporcionades en l'informe "PornHub 2019 year in review" en relació amb la web mateixa i al nostre país:

- És el dosé país que més porno consumix (quantitat de trànsit) encara que ocupa el trenté en població.
- El 7 % dels consumidors tenien entre 18 i 25 anys (cal observar que no es recullen dades per davall de 18 i que no es verifica l'edat de les persones que hi accedixen).
- El 32 % són dones i el 68 %, homes.

Al seu torn, l'informe "Nova pornografia i canvis en les relacions interpersonals d'adolescents i joves" (Xarxa Joves i Inclusió i Universitat de les Illes Balears, 2019) indica que el 70 % de les i els joves espanyols (16 a 29 anys) ha vist porno en internet, al qual s'accedix per primera vegada als 8 anys, encara que el seu consum es generalitza als 14. Sí que cal matisar que eixa exposició a la pornografia o a material sexualment explícit que es dona per primera vegada entre els 8 i els 11 anys segons la majoria dels estudis recents, es produïx de manera accidental o simplement per una qüestió de curiositat innocent, sense component eròtic.
L'informe "(Des)información sexual: pornografía y adolescencia" (Save the Children, 2020) assenyala que, ens les persones enquestades, adolescents de 13 a 17 anys:

- El 53,8 % ha accedit per primera vegada a la pornografia abans dels 13 anys, i un 8,7 % abans dels 10.
- El 68,2 % ha vist pornografia en els últims 30 dies i ells han arribat a consumir el doble que elles, 81,6 % i 40,4 % respectivament.

1.2. VIOLÈNCIA MASCLISTA I DELICTES SEXUALS.

L'augment de la violència masclista és un fet incontestable que es reflectix en diversos informes i que no distingix edats. Per exemple, durant 2018 a Espanya:

- La Fiscalia General de l'Estat xifra un augment del 23,2 % en els delictes contra la llibertat sexual comesos tant per menors com per adults.
- El projecte "Geoviolència sexual" impulsat des de *feminicidio.net* xifra l'augment en un 400 %, amb un total de 58 agressions sexuals múltiples, conegudes també com "violacions en ramat". En este punt és important destacar que en les webs porno es poden trobar moltes escenes en les quals diversos homes sotmeten sexualment (violen) una dona usant la força o fins i tot sense necessitat d'ella perquè es troba desvalguda o incapaç d'oferir resistència. Per a més confusió, estes escenes moltes vegades són o simulen ser protagonitzades per persones que no semblen tindre vincles amb la indústria de la pornografia.
- Segons dades del Registre Central de Delinqüents Sexuals publicats per l'INE, hi va haver un augment del 6 % en les condemnes per delictes sexuals comeses per adults, mentre que les corresponents a menors van suposar un increment del 20 %. La participació de menors en esta mena de delictes es va triplicar. Es van comptabilitzar 8 condemnes diàries a adults i menors contra la llibertat sexual de les dones. Tenint en compte que hi ha una gran quantitat de casos que no són denunciats, este problema social presenta una dimensió de la qual, igual que en un iceberg, solament s'aprecia una part molt xicoteta.

La **Fiscalia General de l'Estat** ressaltava al setembre de 2019, respecte a les dades de la **memòria del any 2018**, "la inequívoca tendència a l'increment de la violència entre menors,

adolescents i joves tant en l'àmbit domèstic com en les relacions sentimentals iniciades a una edat cada vegada més primerenca, i que s'assenten sobre pautes de control i dominació del xic sobre la xica". Alertava, a més, de l'inquietant i preocupant augment de la violència de gènere i els delictes sexuals entre menors, creixen un 43 % les violacions i, entre elles, també les violacions en grup. Les dades de la violència de gènere i els abusos i agressions sexuals entre menors, incloses les violacions en grup, apunten a una participació creixent per part **de menors de 14 anys**. Pel que fa a delictes comesos per menors de 18 anys i la seua variació respecte al 2017, els increments van ser els següents:

- Per violència masclista, +38 %.
- Per delictes de naturalesa sexual, +32 %.
- Violacions, +43 %.

Ja respecte a la **memòria de l'any 2019**, la Fiscalia General de l'Estat ha alertat d'un "alarmant increment" de les idees sexistes i de la violència sexual entre menors i adolescents, un fenomen que considera "molt preocupant". A més, d'enguany es pot constatar una evolució creixent i preocupant:

- Procediments per abús sexual comesos per menors, +15 %.
- Nombre de menors d'edat enjudiciats per delictes de violència contra la dona, +25 %.
- Qualificacions per delictes contra la llibertat sexual en què les víctimes són menors d'edat, +12 %.

La "Macroencuesta de violencia contra la Mujer 2019" del Ministeri d'Igualtat en relació a dones de 16 o més anys residents a Espanya, assenyala que el 13,7 % han patit violència sexual al llarg de la seua vida per part de qualsevol persona (parella actual, parelles passades o persones amb les quals no s'ha mantingut una relació de parella), i el 1,8 % l'ha patida en els últims 12 mesos.
Segons la mateixa font, les dones joves (16 a 24 anys) han patit violència sexual fora de la parella al llarg de les seues vides en major proporció (11,0 %) que les dones de 25 o més anys (6,0 %). La prevalença de l'acaçament sexual en este grup d'edat és molt superior al de les dones majors: el 60,5 % ho han patit en alguna ocasió i el 34,7 % abans de complir els 15 anys d'edat, davant del 38,0 % i el 16,6 % respectivament de les dones de 25 o més anys.

1.3. PORNOGRAFIA I VIOLÈNCIA.

Està clar que en la pornografia trobem molta violència, en les seues més diverses manifestacions i graduacions, cap a les dones. Ja en 2010 l'estudi denominat "Aggression and Sexual Behavior in Best-Selling Pornography Videos. A Content Analysis Update" va analitzar 304 escenes de sexe dels 50 vídeos més venuts, llogats o consumits. Va trobar que el 88 % incloïa violència física i el 50 % violència verbal, i que hi havia una mitjana de 12 agressions per vídeo.
Esta violència és patida en primera persona per les actrius, molt joves, que poden desenvolupar greus seqüeles psicològiques. Afecta, a més, adolescents i joves, que poden construir el seu imaginari sexual i de relacions humanes sobre la deshumanització de les dones, la dominació i el dolor.

Són cada vegada més les veus professionals que alerten sobre este greu problema present i a futur. Al setembre de 2019, la Fiscalia General de l'Estat, en relació a la seua memòria anual referida de l'any 2018 va exposar que "l'increment de la violència entre els joves és molt inquietant, especialment en delictes de naturalesa sexual exercida en grup. Es tracta d'un fenomen que guarda relació amb l'ús de la pornografia a través de les xarxes, en què es representa la dona cosificada". Un any més tard, en relació amb la memòria de 2019, la Fiscalia va alertar de conductes de contingut sexual a edats molt precoces, cada vegada més primerenques. Hi apunta que això respon a "un problema educatiu en origen" que explica que es detecten en els menors denunciats greus manques de formació en matèria sexual i que el consum de pornografia a edats primerenques pot estar "en l'arrel d'una bona part dels fets comesos per menors d'edat inferior als 14 anys". La Fiscalia torna a posar en relleu que els menors tenen conductes sexuals en grup "i sovint són gravades i difoses a tercers".

2. DESMUNTANT LA FICCIÓ DEL PORNO

2.1. LA INDÚSTRIA PORNOGRÀFICA.

La indústria pornogràfica ha tingut una expansió globalitzada en tot el planeta des de la invenció tecnològica d'internet. És una indústria molt lucrativa, la que més beneficis té a nivell mundial juntament amb el tràfic d'armes, de drogues i la indústria globalitzada de la prostitució. Mou milers de milions d'euros a l'any, que en moltes ocasions formen part de l'economia submergida.

Ser *performer* (en aquest cas actor o actriu) pot arribar a resultar temptador per a algú perquè, des de fora, sembla que cobrar simplement per realitzar una pràctica plaent com tindre sexe amb partners atractius, és un pla seductor. No obstant això, convé qüestionar esta aparença. Les actrius són cada vegada més joves i sotmeses a pràctiques violentes cada vegada més extremes que els poden portar a prendre drogues per a suportar-les, amb seqüeles psicològiques i físiques, amb freqüents cirurgies plàstiques que modifiquen la seua anatomia real com amputació dels llavis vaginals... Linda Lovelace, protagonista de *Garganta profunda*, va declarar que havia gravat escenes amb una pistola sobre el cap. Ells han de mantindre l'erecció durant hores, la qual cosa no és tasca senzilla.

Alguns actors i actrius signen amb la productora abans de l'enregistrament un ampli document legal a manera de contracte en el qual donen la seua conformitat o consentiment a diferents aspectes del rodatge i a l'ús i la difusió de les imatges, entre altres coses. És lògic pensar que, sense ser un xec en blanc, eixe document no pot definir amb exactitud mil·limètrica què passarà o què no passarà en un rodatge porno. A més, tampoc resulta fàcil per a actors o actrius poder parar una escena o, si més no, intentar-ho. Pensem, per exemple, en una escena clàssica, una fel·lació, on l'actor espenta el cap de l'actriu de manera abusiva. **Reflectix eixa línia roja el contracte?, és un límit objectiu o complicat d'acotar?, podria l'actriu revertir el seu consentiment per a evitar l'acció en algun moment?, quines conseqüències podria tindre per a ella?** En resum, per a una indústria que utilitza de manera recurrent la violència o la força en les seues escenes **és possible un consentiment detallat, informat i revocable amb les suficients garanties?**

És possible que convertir-se en intèrpret de pornografia tinga un preu molt major del qual a simple vista sembla. Tampoc és fàcil mantindre's en la roda, ni tan sols havent-hi aconseguit l'èxit, com a prova que no són pocs els suïcidis de conegudes actrius porno, així com també morts per sobredosis.

La indústria pot traure rendiment a les pel·lícules sense límit temporal, la qual cosa reflectix un desequilibri de poder que deriva en pràctiques abusives. Actrius i actors es veuen condemnats a no poder eliminar el rastre d'eixa etapa de la seua vida. Molts anys després, sent ja persones adultes amb una altra vida deslligada de la indústria, amb els seus nous entorns familiars, personals i professionals, continuen protagonitzant eixos vídeos que seguixen penjats en la xarxa.

L'aparença de diners fàcils i sense esforç és novament il·lusòria. A més, es corre el risc de carregar per al futur amb un estigma social des de joves perquè en esta societat, encara amb freqüència, el referent al sexe és percebut com a negatiu, especialment si es tracta de dones.

L'ètica i la responsabilitat social d'esta indústria queda moltes vegades en dubte i afecta a vegades fins i tot a persones que, sense coneixement ni consentiment, s'hi

veuen utilitzades. És el cas de molts portals pornogràfics de gran consum que no vigilen que tota la seua oferta compte amb els permisos oportuns. S'hi pot trobar material en què el consentiment per a la publicació no s'ha donat, bé perquè es tracta d'un vídeo privat que algú ha "robat" o bé perquè ni tan sols el vídeo ha sigut realitzat amb coneixement de qui el protagonitza, sinó gravat per algú de manera furtiva.

2.2. SUBSTITUT TÒXIC DE L'EDUCACIÓ SEXUAL SALUDABLE.

La sexualitat humana capacita per a sentir plaer. Arribada l'adolescència existix major necessitat de conéixer, descobrir, explorar estes capacitats pròpies i relacionals amb altres persones. La curiositat intrínseca de l'ésser humà augmenta per canvis corporals i emocionals.

No obstant això, el citat estudi de la Universitat de les Illes Balears indica que u**n 70 % dels entrevistats diu haver rebut una educació afectivosexual "insatisfactòria", i que per a resoldre els seus dubtes acudix en un 72,8 % dels casos a les amistats i en el 69,1 % a internet. Els pares, mares i docents se situen en un lloc residual (27,5 % dels casos).**

Veiem, per tant, que si la família i l'escola no proporcionen la informació i la formació necessària i suficient per a satisfer esta curiositat i necessitat, les persones adolescents busquen en internet. Ací és on la indústria pornogràfica ha trobat un filó amb les seues pel·lícules, que reben milions de visites al dia i proporcionen ingents beneficis dels contractes amb les marques publicitàries, atés que en general el consum sol ser gratis per al públic. A més, ni tan sols verifiquen l'edat de qui consumeix, amb la qual cosa estan posant a l'abast de menors d'edat un contingut que està restringit a les persona adultes per Llei, sense fer res per a evitar-ho més enllà d'un advertiment que els eximisca de responsabilitat legal. La indústria, com a tal, té uns objectius comercials que desenvolupa al seu interés, però no observa el mínim de responsabilitat social exigible.

Gratuït, accessible i disponible cada vegada a més primerenca edat i amb majors dificultats per al control parental a causa de mòbils i tauletes. Davant l'absència d'una educació sexual àmplia i saludable, els vídeos la substituirán i dirigiran els continguts. Continguts en els quals els protagonistes tenen relacions sexuals reals, és a dir, executen l'acció de manera completa, cosa que no ocorre, per exemple, en altres gèneres del cinema. Quan es veu una pel·lícula d'acció, ni els actors ni les actrius l'executen en realitat ni és probable que qui l'estiga veient es trobe en una situació similar. No obstant això, qui veu porno veu a les i els protagonistes realitzant una cosa que pot pretendre arribar a protagonitzar per si mateix. En el porno, el públic es creu que així ha de desenvolupar la seua sexualitat, i comença la toxicitat de la substitució. Imitar per a tindre èxit i ser normal, la gran mentida que ven el porno.

Darrere de les pel·lícules porno hi ha **tot un equip dedicat a realitzar un producte atractiu per a la seua audiència** i, per a això, poden arribar a usar tots els recursos i estratègies al seu abast, sense límits.

Protagonistes de gran atractiu, especialment elles. Il·luminació, maquillatge, olis, enquadraments... és el més habitual i senzill, i pot sofisticar-se arribant fins i tot a l'emblanquiment de l'anus mitjançant laser vascular o altres tècniques.

També se li pot sumar sempre la **postproducció digital**. Ells tenen el penis molt gran, també amb l'ajuda dels enquadraments de càmera. Elles sempre són més primes, xicotetes, per a reflectir feblesa enfront del membre viril, protagonista i rei de totes les escenes. Les actrius també presenten pits grans, amb freqüència operats o augmentats de nou amb xicotets trucs durant l'enregistrament (tipus de presa, il·luminació...). **Algunes escenes poden haver de repetir-se per dolor**, lesions en forma d'esquinçament o alguna altra indisposició provocada en l'actriu.

El que la pantalla mostra és fruit d'un treball d'edició mil·limetrat que pot haver tardat moltes hores, fins i tot diversos dies segons l'escena, a rodar-se i que sembla esdevindre després amb fluïdesa i naturalitat, com per art de màgia. Per a les ereccions que duren hores, per exemple, existixen diversos trucs com l'aplicació o ingestió de substàncies químiques o fins i tot la inserció quirúrgica d'artefactes. *L'squirt* amb freqüència és un líquid prèviament inserit que l'actriu després expulsa. Trucs, en definitiva, per a falsejar una cosa que es després es percep com a realitat.

Les pràctiques sexuals que es representen són cada vegada més extremes, de dominació masculina sobre les dones. Colps en tot el cos, ofegaments, asfíxies, lligaments, introducció d'objectes, violació individual, grupal... amb dones aparentment inertes, com drogades o privades de voluntat per a decidir.

En escenes com cap i secretària, infermera i pacient, policia i presa, profesor i alumna, cambrera i client... s'evidencia la dominació de l'home sobre la dona apareix en rols considerats femenins. En altres ocasions, ell o ella apareixen racialitzats, encara que, siga com siga la combinació, sempre preval el poder de l'home, el domini sobre totes les dones.

En el vídeo realitzat en 2013 titulat "*Porn Sex vs Real Sex*" es mostraven algunes diferències entre el porno i el sexe en la vida real de les quals citem alguns exemples:

- El penis d'un actor porno mesura de 15 a 20 cms, mentre que la mitjana de la població masculina adulta està entre 12 i 17 cms.
- Les vagines són molt diverses, en aspecte, color... i el porno les unifica artificialment.
- En el porno els actors poden aguantar hores sense ejacular mentre que en la vida real el 75 % ho fa en 3 minuts.
- En el porno abunden les ejaculacions femenines però només un 6 % de les dones l'aconseguix normalment.

El porno s'ha convertit en un substitutiu tòxic de l'educació sexual per a molts adolescents i joves. Un problema educatiu de primer nivell.

2.3. VIOLÈNCIA REAL.

Fora de la pornografia no hi ha cap gènere cinematogràfic realista o de ficció que agredisca i violente els seus protagonistes de manera real. No podríem imaginar punyades de veres en una pel·lícula d'acció. Quan existix violència cap a una dona durant un enregistrament es tracta de violència real que genera sofriment real, no és fictici. És fàcil apreciar que en moltes escenes la dona patix de veres quan, per exemple, és espentada, colpejada o forçada a introduir en diversos llocs del seu cos objectes de diferent naturalesa i grandària fins al dolor o l'arcada.

Quina altra acció constitutiva de delicte es realitza de manera real amb el presumpte consentiment de la víctima per al seu consum en internet? Quina altra acció tipificada com a delicte està inclosa o forma part de l'oci acceptat per la població? Algunes veus al·ludixen que la pornografia pot considerar-se apologia i pedagogia de la violència sexual, atés que creen en els xics la conducta sexual apropiada perquè, posteriorment, només puguen ser satisfets en la prostitució. Sota eixa premissa, s'estarien creant futurs clients de bordells. "El que paga mana", tal com les actrius pagades obeïxen el guió del director, i exigixen les pràctiques de la pornografia en la vida real i amb un domini sobre les dones. Poder sobre elles. Això és incompatible amb una societat igualitària entre homes i dones.

Resulta que, en el tipus de porno predominant, una dona patix violència per al plaer de l'home, per a la seua excitació i ejaculació. Homes sàdics que infringixen dolor a dones submises, masoquistes, que aguanten. Eixe model de relació que moltes vegades mostra la pornografia ja és, en si mateix, violent.

Les escenes pornogràfiques són curtes, ràpides, compulsives, amb temps frenètics. Es tracta d'un ritme masculí, pertanyent a l'anatomia masculina, genital i centrada en el penis. No respecta ni filma altres ritmes, uns altres temps, la sensualitat corporal, les emocions humanes… més concordes amb l'anatomia femenina i la seua sexualitat, amb les seues necessitats i satisfaccions. **Este tipus de violència passa més desapercebuda perquè és intrínseca a la pornografia, complix cànons masculins i s'imposa a les necessitats i a l'anatomia de les dones.**

3. CONSEQÜÈNCIES NEGATIVES DEL CONSUM DE PORNOGRAFIA

3.1 INFLUÈNCIA DE LA FICCIÓ EN LA REALITAT.

Per què si es considera ficció poden ser tan nocius els patrons i models negatius que presenta la pornografia? Tanta influència poden tindre? És important posar en relleu esta qüestió, ja que és clau per a entendre els efectes de la pornografia.

- A diferència d'altres ficcions (imaginem pel·lícules o gèneres cinematogràfics), les relacions sexuals són una necessitat desenvolupada i buscada per les persones. Sobre elles hi ha cert tabú per pertànyer a l'esfera íntima i, al mateix temps, fantasies animades pel desig. En este context quotidià on la realitat no es compartix i la imaginació es prodiga, la ficció de la pornografia pot trobar ponts amb els nostres anhels o expectatives.
- Quan es visualitza una determinada acció o contingut de manera simultània a una estimulació plaent com la que es produïx en consumir porno, se genera una vinculació inconscient entre el plaer i allò visualitzat. Així, la natural cerca del plaer pot vindre impregnada de les pràctiques fictícies visualitzades en el porno.
- La barrera entre realitat i ficció es diluïx quan en un portal pornogràfic pots trobar juntament amb vídeos professionals tant vídeos casolans com vídeos robats o vídeos professionals simulant ser casolans.
- En la pornografia, es convertix en real el que en altres gèneres amb freqüència se simula, el sexe i la violència.

3.2. MASCLISME I LA VIOLÈNCIA CAP A LES DONES.

3.2.1. Cosificació: ús i dominació de les dones pels homes.

En la pornografia *mainstream* la dona es presenta com un recurs, un objecte destinat al plaer de l'home. Les dones són "una cosa" sobre la qual es projectar una **masculinitat tòxica que necessita exercir i mostrar dominació sobre les dones.**

Als homes se'ls educa per a ser molt sexuals i demostrar-ho permanentment, ací li va "la seua homenia", amb la qual cosa estan legitimant, d'alguna forma, aconseguir de qualsevol manera la seua satisfacció. És el plaer masculí l'únic que importa i, en conseqüència, el final de les escenes sol ser l'ejaculació com a resultat. L'ejaculació, individual o grupal, amb freqüència sobre la cara de la dona o per tot el seu cos, reflectix que ella no és ningú, no és subjecte de drets, ni de necessitats, sinó que està al servei de les necessitats d'uns altres. Es tracta, per tant, d'una despersonalització i deshumanització de les dones.

Les dones semblen en moltes ocasions mancades de sentiments, de desig i fins i tot de voluntat. El seu desig i expressió s'adequa al que excita a l'home, a com ell fantasieja la dona. L'home té sexe amb la seua fantasia, no amb dones subjectes de desitjos autònoms.

És revelador que fins i tot en les freqüents escenes lèsbiques del porno heterosexual les dones es mouen al ritme compulsiu masculí, amb les seues mateixes conductes, i hi introduïxen penis per tots els orificis. Estes escenes són rodades per a la mirada masculina, encara que ells no estiguen en la pantalla. D'esta forma el seu plaer també es veu satisfet com a espectador poderós sobre les dones.

3.2.2. Violència contra les dones.

Més enllà de l'ús utilitarista de les dones per al plaer de l'home, elles apareixen amb freqüència violentades i humiliades, quan no directament violades. El consentiment brilla per la seua absència en moltes ocasions. **No es compartixen emocions i plaer, la qual cosa és imprescindible en les relacions saludables.** Encara més, quan la dona de manera clara mostra que no desitja la relació, esta acaba produint-se per la força perquè eixa manera de resistir-se apareix com "un joc" que a elles "els acaba agradant" o perquè la voluntat de l'home ha d'imposar-se fins i tot per la força, encara que siga delicte. En les escenes tampoc necessita cap consentiment per part d'ella, aquell home que, presenciant una relació sexual, vulga sumar-s'hi, és a dir, vulga fer ús d'eixa dona. És suficient que no ho impedisca el que, en eixe momento, "la posseïx". La voluntat d'ella es violenta perquè no compta, és omesa. És un altre exemple de com el porno tracta com a subjectes posseïdors els homes i objectes posseïts, les dones. En massa ocasions, el porno és guionitzat sobre la fantasia d'una violació que inclús és perpetrada en grup.

No falten les sèries on ella és directament prostituïda per la seua parella o on es reflectix que qualsevol dona jove abordada al carrer gravarà una escena porno a canvi de diners perquè, al cap i a la fi, donen el missatge general que totes les dones tenen un preu. Mercantilitzar les dones és el preludi de la prostitució.

3.3. EFECTES NEGATIUS SOBRE EL BENESTAR FÍSIC, EMOCIONAL I SEXUAL.

3.3.1. Condiciona negativament l'autopercepció i l'autoestima.

Les actrius i els actors que protagonitzen els vídeos pornogràfics solen reunir, de manera natural o quasi sempre amb ajudes extra de diferent tipus, una o diverses d'aquestes característiques:

- Atractiu físic o bellesa segons els cànons dominants.
- Atributs relacionats amb l'atractiu o l'activitat sexual (penis i pits, principalment) apareixen grans o estereotipats.
- Capacitat extraordinària per a mantindre relacions sexuals: duració maratoniana, flexibilitat pròpia de la gimnàstica rítmica... Es tracta de relacions atleticosexuals en lloc d'afectivosexuals.
- Capacitat d'obtindre el major plaer de la parella, especialment per part de l'home, en la satisfacció del qual se centren les escenes més freqüents.

Quan ens exposem a estos patrons irreals en la vida comuna, és fàcil que les inseguretats apareguen com a conseqüència d'una menor autoestima fruit d'una autopercepció negativa en establir comparacions amb eixos paràmetres que percebem com a ideals i fins i tot imprescindibles. Amb les inseguretats poden arribar, a més, els complexos i les limitacions.

3.3.2. Normalitza el sexe sense protecció.

A penes s'aprecia l'ús de preservatiu en les escenes pornogràfiques, per la qual cosa no hi ha cap referència expressa al risc d'embaràs ni d'infeccions de transmissió sexual (ITS). Esta promoció del sexe irresponsable posa en greu risc d'embaràs no desitjat a les xiques més joves i de patir malalties infeccioses greus.

A més, esta absència de protecció es representa en qualsevol tipus d'escena i pràctica sexual, i d'esta manera, iguala que no s'utilitze amb la teua parella sexual habitual, amb practicar sexe en una trobada casual o en les pràctiques grupals tan presents en l'oferta pornogràfica. **Els xics no veuen preservatius en les pel·lícules i no els voldran en la vida real.**

Pot endevinar-se inclús que qui pare "una escena" en la seua pel·lícula sexual per a introduir un preservatiu siga percebut o s'autoperceba com algú estrany, extrem, poc *cool* o inexpert perquè, en les pel·lis, això no passa. Això constituiria un fre addicional al ja moltes vegades absent ús de protecció, qüestió greu per les possible conseqüències, especialment en edat adolescent.

3.3.3. Pressiona cap a pràctiques sense límits.

Al marge d'allò positiu de l'experimentació i l'exploració, el porno sembla donar per descomptat que allò diferent i extrem, que ocupa un lloc important en eixa indústria, pot resultar la millor opció, quan no l'única. Atés que el que es consumix amb freqüència es normalitza, este tipus de porno suposa un **augment de la freqüència i el nivell de tolerància cap a pràctiques cada vegada més extremes**. Part d'estes formes de relació impliquen violència sobre les dones, sense límit ètic perquè tot és possible, i hi ha una pressió permanent cap a pràctiques no desitjades per les persones que es relacionen, les quals resulten desagradables, doloroses i humiliants i, a vegades, delictives.

3.3.4. Omet l'afectivitat en les relacions.

En les escenes que **solen mostrar-se no hi ha vincle emocional**, sentiments, empatia, i les relacions sexuals es reduïxen a la genitalitat, quan no a una mera instrumentalització de la dona. En resum, presenta un model de sexualitat distorsionat, limitat a l'anatòmic, buidat d'afectivitat. A vegades fins i tot va més enllà i no és ja que no es tinguen en compte els sentiments, necessitats o expectatives de l'altra persona, sinó que s'atempta contra ella i els seus drets, en les seues múltiples facetes. Les dones apareixen drogades, anul·lades en la seua voluntat, lligades, forçades i violades.

3.3.5. Afecta a les relacions sexuals presents i futures.

S'han descrit casos en els quals el consum de porno **s'ha relacionat amb la disfunció erèctil, l'ejaculació precoç o la falta de desig cap a la parella que dista dels models presentats per la pornografia**. S'ha documentat certa correlació entre aquestes variables.

Els que aprenen de la pornografia com relacionar-se amb altres persones no tenen la visió bàsica de compartir experiències i vivències plaents de manera igualitària i respectuosa; ja que el seu referent ha sigut el binomi dominació-submissió, greu distorsió en la constitució personal.

3.3.6 Riscos del consum abusiu.

El consum de pornografia en algunes persones, pels seus condicionants, ha derivat en una problemàtica relativa a l'ús abusiu de pornografia. Està accessible sempre, és gratis majoritàriament, l'accés és anònim, l'oferta és infinita… i com tota experiència plaent, activa el circuit de recompensa. Si ajuntem persones amb problemàtiques preexistents i estes característiques de la pornografia, veiem que és possible que desenvolupen un **consum problemàtic amb símptomes similars a altres addiccions** comportamentals ja reconegudes: pèrdua de control, augment de la tolerància (major dosi per al mateix efecte) i utilització com a regulador emocional en moments de disfòria. És obvi dir que això comporta problemes en si mateix igual que accentua els manifestats amb anterioritat.

ACTIVITATS DIDÀCTIQUES

4. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES

A continuació s'oferixen algunes activitats didàctiques que admeten adequacions a l'edat de l'alumnat, al context escolar o d'educació no formal i als recursos disponibles (temps, connectivitat, presencialitat...). S'ha de treballar des de l'escolta activa del grup creant un clima de confiança que ajude l'alumnat a expressar-se lliurement, a parlar de la sexualitat, a gestionar les seues emocions, a potenciar les relacions positives i a distingir les que no ho són, fomentant la seua actitud i capacitat crítica.

Nota: El còmic està disponible també en format d'animació en:
http://www.valencia.es/donesiigualtat

1.- Què creus que ha ocorregut en la trobada?

A partir del visionat del còmic.

A nivell individual i anònim, es demana a l'alumnat que redacte un text sobre el que creu que ha ocorregut en la trobada de la xica i el xic, l'escena fosca del còmic, i les seues conseqüències en els personatges.
Temps aprox.: 10 minuts.

Se'ls recorda que Lucía i Marc tenen la seua edat i són menors.

Després d'entregar el full i ajuntar-lo amb tots els de la resta de l'aula, es tornen a repartir a l'atzar assegurant-se que ningú té el seu, sinó el d'una altra persona. Cada persona llig la història que li ha tocat. En acabar, hi ha una posada en comú d'opinions i s'escriuen a la pissarra les conclusions sobre el que ha pogut passar i les possibles conseqüències segons el que s'ha llegit.

» Materials: folis i bolígrafs.
Activitat individual i comuna. Desenvolupa la imaginació, la creativitat i el respecte a les diferències de sentir i comportar-se.

2.- Com t'hauria agradat que fora eixa trobada?

De manera anònima, durant 15 minuts, redacten individualment una trobada alternativa dels personatges amb un final de la història en positiu. És important recordar-los que són de la seua edat.

Se'ls demana que escriguen de nou la història:

- On es coneixen?
- Com es desenvolupa?
- Característiques físiques i de personalitat dels protagonistes.
- Com és la trobada? Com se senten?
- Com acaba?

S'ajunten tots els escrits i es distribuïxen a l'atzar, sense cap criteri, assegurant-se que ningú en té el seu. Els lligen tots i reflexionen en una posada en comú sobre la diversitat de fantasies i desitjos individuals diferents i interessants lluny dels estereotips de la pornografia.

» Materials: folis i bolígrafs.
El professorat ha de subratllar les diferències existents entre com ha ocorregut la trobada i com els hauria agradat en realitat que haguera succeït. Es recalca com el visionat de pornografia no ha proporcionat als protagonistes un resultat positiu.

3.- Què em pot passar si consumisc pornografia?

Suport en la guia: Apartat 3. "Conseqüències negatives del consum de pornografia".
Analitza els riscos del consum i les conseqüències personals en clau pròpia.
Es distribuïx l'aula en quatre grups: dos de xiques i dos de xics. En tot cas, es tracta d'ajustar els equips en funció del nombre, no més de 6-7 persones per grup per a afavorir la participació.

Durant 15-20 minuts, reflexionen en grup sobre els riscos del consum de pornografia que han percebut.
Cada equip confecciona un llistat de riscos i tria portaveu. Es dividix la pissarra en dos columnes. Per torns, la portaveu del grup femení ix i escriu la llista de riscos que han vist les xiques en una columna. Després el portaveu masculí fa el mateix en l'altra.

» Materials: folis i bolígrafs.
Una vegada tenen a la vista tots els riscos s'analitzen els que són comuns, els diferents als dos sexes i, si s'han oblidat d'alguns, es completen en comú per tot el grup.

4.- Performers de ficció.

Suport en la guia: Apartat 2. "Desmuntant la ficció del porno".

Igual que en l'activitat anterior se dividix l'aula en 2 grups de xics i 2 grups de xiques, amb l'objectiu de comprovar si les seues percepcions són diferents.

Un grup de xiques i un grup de xics han d'identificar, cadascun pel seu costat, els avantatges i els inconvenients que hi ha en la vida d'un actor porno. Els altres dos equips faran el mateix, però en este cas respecte a una actriu porno. Utilitzarem notes adhesives o xicotetes cartolines per a recollir les percepcions de l'alumnat, una per a cada avantatge o inconvenient. També es pot escriure a la pissarra en dos columnes.

Es posen en comú segons este orde:

- **ACTOR:** exposició del grup de xics. Exposició del grup de xiques. S'analitzen les diferents percepcions. S'acorda una llista conjunta de consens entre tots dos grups.
- **ACTRIU:** exposició del grup de xiques. Exposició del grup de xics. S'analitzen les diferents percepcions. S'acorda també una llista consensuada d'avantatges i desavantatges entre tots dos grups.

S'apeguen les cartolines o notes adhesives en algun lloc visible de l'aula separant la columna d'actor i d'actriu.

A continuació, es contrasta la llista consensuada per a l'actriu i la llista consensuada per a l'actor, s'analitzen també els rols i els mites que s'atribuïxen des de fora als qui protagonitzen esta indústria.

Es recomana realitzar una segona classificació dels avantatges i els inconvenients plantejats, ja amb tot el grup, en funció de com afecten a curt, mitjà i llarg termini. Si s'han utilitzat notes adhesives es poden ordenar d'acord amb este criteri. La persona que conduïx l'activitat pregunta si algun dels pretesos avantatges podria afectar negativament la seua vida futura.

» Materials: notes de paper autoadhesives, bolígrafs.

El professorat a càrrec ha de reforçar les idees sorgides que qüestionen les falses percepcions que puguen tindre sobre este tema, desmitificarla vida de plaer i d'èxit d'actors i actrius porno que es ven des de la indústria i qüestionar les que sorgisquen en esta direcció.

El professorat ha de fer patent les percepcions diferenciades en funció que siguen transmeses per les xiques o pels xics.

5.- Les actrius patixen.

Activitat basada en la lectura de l'article "Mia Khalifa y actrices que se arrepintieron de trabajar en cine porno" (https://is.gd/8C9Xj6).

Després de la lectura de l'article es formen xicotets grups en els quals l'alumnat ha de recollir les seqüeles físiques, psicològiques i socials que han manifestat les actrius i les situacions de violència i vulneració de drets que han patit.

Una persona portaveu de cada grup les llig a la classe i es van anotant a la pissarra, de manera que s'arrepleguen totes les aportacions.
Es conclou amb una reflexió sobre la violència que patixen les actrius porno, que no forma part d'una ficció cinematogràfica, sinó que són proves reals de situacions i vivències que els marquen per a tota la vida.

L'objectiu final és que prenguen consciència que allò que amb freqüència es representa en les escenes pornogràfiques suposa una vulneració de drets fonamentals de les dones, i que la imitació en la vida real pot tindre conseqüències negatives que poden arribar a ser delictes greus.

6.- Etimologia de les paraules.

Es convida l'alumnat a buscar la paraula pornografia all diccionari de l'AVL i destaquem que treballarem sobre la tercera accepció i el seu origen etimològic.

- ***Pornografia*** [pornoɣrafía]***:***
  - 1. f. SEXOL. Presentació explícita del sexe que busca produir excitació.
  - 2. f. SEXOL. Espectacle, text o producte audiovisual que utilitza esta presentació explícita del sexe.
  - 3. f. Tractat sobre la prostitució.3. f. Tratado acerca de la prostitución.

La paraula deriva del grec πόρνη (pórne), que significa "prostitució", i de γράφειν, (gráfein), que significa "descripció".

En grups reduïts es convida l'alumnat que reflexione sobre este origen etimològic durant 10-15 minuts. Prèviament han triat algú del grup que farà de portaveu. Es partix de les preguntes següents:

- Per què creus que eixe és l'origen de la paraula?
- Creus que en l'actualitat hi ha alguna relació entre la pornografia i la prostitució?
- Creus que l'origen de la paraula té alguna relació amb les actrius i els actors porno en l'actualitat?
- Creus que pot tindre alguna relació l'origen etimològic amb com la pornografia mostra les dones?

Posteriorment, cada representant de grup exposa les seues idees mentre que el professorat les va recollint i destacarà, si és que no ha eixit en el debat, que en totes dos hi ha una dominació masculina, una absència de relacions afectives i una presència de situacions de violència cap a les dones.

7.- No t'ho cregues, és una pel·lícula.

Suport en la guia: Apartat 3.3. "Efectes negatius sobre el benestar físic, emocional i sexual".

Es demana a tot el grup que pense en pel·lícules de ficció, en escenes que no passen en la vida real, i després les posen en comú: el vol d'un superheroi o una superheroïna, persecucions temeràries de cotxes, superpoders especials, etc. Se'ls sol·licita que enumeren, si ho saben, quins mecanismes s'han utilitzat per a donar credibilitat a eixes escenes.
El professorat ha de destacar que en la indústria pornogràfica també utilitzen trucs i estratègies per a vendre una ficció que no es correspon amb la vida real, igual que en la resta de pel·lícules, i que la millor eina perquè no els manipulen és la seua capacitat crítica.

Visionado del Vídeo de apoyo: "Porn Sex vs Real Sex" https://youtu.be/lDSAm6w3Fbg

(S'oferix este material de suport que el professorat ha de visionar prèviament per a valorar si escau utilitzar-lo, d'acord amb les característiques pròpies i l'edat del seu grup.)

Després del visionat, es demana a l'alumnat que identifique els estereotips o mites que ven la indústria pornogràfica tant en l'aspecte corporal com pel que fa a les relacions sexuals. Es van enumerant per a passar a una nova pregunta:

Com creus que estes creences poden afectar l'autoestima de les xiques? I a la dels xics?

Es recullen les opinions expressades i s'incidix en la ficció que ens mostra el porno. Es conclou que l'important en les relacions sexuals és sentir-se a gust amb l'altra persona, explorar mútuament sensacions i acceptar-nos en les nostres diferències.

5. FONTS DOCUMENTALS COMPLEMENTÀRIES

- ***Macroencuesta de Violencia contra la Mujer 2019***, Ministeri d'Igualtat, Delegació del Govern contra la Violència de Gènere (2020).
- ***Nova pornografia i canvis en les relacions interpersonals d'adolescents i joves***, Xarxa Joves i Inclusió i Universitat de les Illes Balears (2019). Octaedro Editorial.
- ***(Des)información sexual: pornografía i adolescencia***, Save the Children (2020).
- ***Tenemos que hablar de porno. Guía para familias. El consumo de la pornografía por parte de los y las adolescentes***. Save the Children (2020).
- ***PornoXplotación***, Mabel Lozano i Pablo J. Cornellie (2020). Alrevés Editorial.

L'engany DE MARC

Recurs didàctic concebut per a utilitzar-lo amb adolescents a partir del segon cicle d'ESO i amb joves en el context educatiu principalment, si bé també és possible utilitzar-lo en la família i en l'àmbit de l'educació no formal. Es compon d'un còmic i d'una guia didàctica, també disponibles en versió digital.

Té com a objectiu principal oferir informació, conscienciació, educació i formació sobre el consum de pornografia en la població adolescent i jove, i sobre la seua influència en les relacions sexuals i la violència masclista. Els objectius específics són:

- Fomentar la capacitat crítica per a comprendre la ficció que oferix la pornografia.
- Afavorir valors de respecte, igualtat, sinceritat i responsabilitat compartida en les relacions sexuals.
- Previndre la visió distorsionada i irreal que oferix la pornografia, educant i formant sobre la influència del consum del porno en les relacions sexuals i la violència masclista.
- Potenciar relacions sexuals de parella basades en la igualtat i el respecte, i l'educació afectivosexual.

La guia didàctica, a més d'activitats de reflexió, oferix una part introductòria als aspectes més rellevants abordats, de manera que les persones facilitadores de la formació compten amb recursos complementaris per a definir, adequar i acompanyar la seua intervenció.

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
IGUALTAT I POLÍTIQUES DE GÈNERE I LGTBI

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE IGUALDAD

Pacto de Estado
contra la violencia de género